

L L K S

TEISMŲ STATUTAI

LLKS TEISMŲ STATUTAI

I. BENDRYBĖS

188

1. LLKS teisingumo organai yra:
 - a/ prokuratūra /Pr/,
 - b/ karo lauko teismai /KLT/,
 - c/ organizaciniai teismai /OT/ ir
 - d/ brolių teismai /BT/.
2. Prokuratūra yra nuolatinis teisingumo organas, prižiūris, kad nebūtų toliaruojami sąjūdžiui bei tautai kenkiantieji nusikaltimai ir kad nusi kaltėliai būtų atitinkamai baudžiami.
3. Karo lauko, organizaciniai ir brolių teismai sudaromi vienam kartui atitinkamo vado ar v-ko įsakymu.
4. KLT sprendžia bylas visų asmenų, nusikaltusių LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /I-je dalyje/ įmatytais nusikaltimais.
5. OT sprendžia bylas sąjūdžio narių, t. y. LK-ju /prt., knd., slp. ir tlk./, nusikaltusių LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /II-je dalyje/ įmatytais sunkesniais nusikaltimais.
6. BT sprendžia bylas sąjūdžio narių, t. y. LK-ju /prt., knd., slp. ir tlk./, nusikaltusių LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /II-je dalyje/ įmatytais lengvesniais nusikaltimais.
7. Teismų sudėtin vengti skirti asmenis, turinčius giminystės, gentystės ryšius ar šiaip labai artimus asmeniškų santykius.
8. Teismai sprendžia bylas vadovaudamiesi teisingumu, tautos tikslų supratimu ir LLKS Baudžiamaisiais nuostatais, nuosprendžius daro balsų dauguma, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio vardu.
9. Teismai bylą sprendimo metu yra nuo nieko nepriklausomi.

II. PROKURATŪRA

10. Prokuratūrą sudaro:
 - a/ vyr. prokuroras /Vyr. Vadovybėje/,
 - b/ prokurorai /kiekviename stmb. org. vntė po vieną/.

11. Vyr. prokurorą skiria LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininkas iš Prezidiumo narių tarpo.

12. Prokurorus skiria stamb. org. vntų vadai iš tų org. vntų vadovybės narių tarpo.

13. Prokurorai savo darbo srityse tiesioginiai priklauso aukštesniojo org. vnto prokurorui bei vyr. prokurorui.

14. Prokurorai paprastai skiriami LLKS teismų kaltintojais.

15. Kaltintojais neskirti asmenų, turinčių su kaltinamuoju giminystės, gentystės ryšius ar šiaip labai artimus asmeniškų santykius.

16. Prokurorai, žiūrėdami, kad būtų vykdomas teisingumas, gali reikalauti org. vntų vadų atiduoti nusikaltusius atitinkamam teismui.

17. Nusikaltėlius, kurių šiuo metu negalima atitinkamai nubausti, prokuratūra registruoja, kad, Lietuvai nepriklausomybę atgavus, būtų duomenų patraukti juos teisminei atsakomybei.

Pastaba: LLKS teismų bausmės /išskyrus mirties bausmę/ už didesnius nusikaltimus dar neatleidžia nuo galimos teisminės atsakomybės Lietuvai nepriklausomybę atgavus.

III. KARO LAUKO TEISMAI

18. Karo lauko teismai, sudaromi vienam kartui TvV ar aukštesnio org. vnto vado įsakymu iš priklausančių LK-jų.

Pastaba: Jei aplinkybės reikalauja nedelsiant veikti, KLT sudaryti gali įsakyti kiekvieno savistoviai veikiančio KD vadas.

19 KLT sudėtis: pirmininkas /vyr. arba jaun. vadas/ ir 2 nariai /bet kokių teisių LK-jai/.

20. KLT kaltintoju skiriamas bet kokių teisių LK /jei įmanoma, to org. vnto prokuroras/.

Pastaba: Esant reikalui, KLT kaltintoju gali būti ir teismą sudaręs vadas.

21. KLT teisia visus pilnamečius asmenis, neatsižvelgiant į jų lytį, tautybę, pilietybę, religines pažiūras, soc. padėtį ir turimus nuopelnus

Lietuvai praeityje, nusikaltusius LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /I-je dalyje/ įmatytais nusikaltimais.

Pastaba I: Už nepilnamečius /iki 18 m./ atsakingi jų tėvai ar globėjai.

Pastaba II: Sąjūdžio bičiuliai traktuojami kaip ir visi gyventojai, ne sąjūdžio nariai.

22. KLT teisia ir LK-jus /prt., knd., slp. ir tlk./, nusikaltusius LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /I-je dalyje/ įmatytais nusikaltimais, už kuriuos gresia m i r t i e s b a u s m ė ir kurių nusikaltimai yra aiškūs ir nereikalingi didelio tardymo.

23. KLT-se kaltinamiesiems turėti grynėją neleidžiama.

24. KLT nuosprendžiai:

- a/ išteisinti,
- b/ perduoti bylą OT ar BT ir
- c/ nubausti.

Pastaba: b nuosprendžiai taikomi tik LK-jams.

25. KLT bausmės:

- a/ išpėjimas ir
- b/ mirties bausmė /sušaudant ar pakariant/.

Pastaba I: a bausmė LK-jams partizanams netaikoma.

Pastaba II: b bausmė nusikaltusiems LK-jams taikoma ir šio statuto 36 str. d ir e pastraipose įmatytos bausmės.

26. Jei KLT randa, kad kaltinamasis LK nusikaltė tik LLKS Baudžiamųjų nuostatų II dalyje įmatytais nusikaltimais, byla perduodama spręsti OT ar BT.

27. Iš KLT nubaustųjų gali būti konfiskuojamas ~~atitinkamas~~ turto dalis /jei turi/.

28. KLT nuosprendžiai galutini, bet jie vykdomi tik teismą sudariusiam vadui juos patvirtinus.

Pastaba: Išimtinais atvejais, kai nuosprendį paskelbus per 1 val. neįmanoma jį patiekti patvirtinimui, nuosprendį vykdyti. Ši pastaba netaikoma nuteistiems LK-jams partizanams.

IV. Organizaciniai TEISMAI

29. Organizaciniai teismai sudaromi vienam kartui RnV ar aukštesnio org. vnto vado įsakymu iš priklausančių LK-jų.

30. OT sudėtis: pirmininkas /vyr. vad. / ir 2 nariai.

Sprendžiant vyr. vadų bylas - abu nariai vyr. vadai; jaun. vadų, eilinių, kandidatų - LK-jų /prt., slp., ir tlk./bylose - vienas vyr. vad. ir vienas jaun. vad. ar eilinis LK./prt., slp., ir tlk./.

31. OT kaltintoju skiriamas LK- vyr. vad. /jei įmanoma to org. vnto prokuroras/.

32. OT teisia visus LK-jus /prt., knđ., slp. ir tlk./ nusikaltusius LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /II-je dalyje/ įmatytais nusikaltimais, už kuriuos grėšia bausmės, didesnės nei pažemimas pareigose.

33. Jei posėdžio metu paaiškėja, kad kaltinamieji nusikalte LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /I-je dalyje/ įmatytais nusikaltimais, už kuriuos grėšia mirties bausmė, OT virssta Karo lauko teismu ir bylą sprendžia toliau KLT teisėmis.

Pastaba: Apie tai turi būti pažymima posėdžio protokole.

34. Jei posėdžio metu paaiškėja, kad byla priklauso spręsti BT, OT vistiek bylą baigia spręsti ir jo nuosprendžiai laikomi teisėtais.

35. OT-uose kaltinamiesiems leidžiama pasirinkti gynėją.

36. OT nuosprendžiai:

- a/ išteisinti ir
- b/ nubausti.

37. OT bausmės:

- a/ viešas papeikimas,
- b/ perkėlimas į kitą org. vntą,
- c/ pažeminimas pareigose,
- d/ prt. laipsnių, apdovanojimų ir garbės vardų atėmimas,
- e/ pašalinimas iš sąjūdžio /be teisės vėl kada sugrįžti/ ir
- f/ mirties bausmė /sušaudant arba pakariant/.

Pastaba I: b bausmė LK-jams slapukams ir tal kininkams netaikoma.

Pastaba II: c bausmė nubaustiems taikoma ir d bausmė; f bausmė nubaustiems taikomos e ir d bausmės.

38. Esant lengvinančioms aplinkybėms, teismo nebaustus ir ankščiau panašiai nenusikaltusius LK-jus OT gali bausti lyg t i n a i. Tuo atveju nubaustajam bausmė dovanojama, jei jis per vieneris metus laiko panašiai nenusikals. Nusi-kaltus antrą kartą, taikoma ir pirmoji bausmė.

Pastaba: f bausmė lygtinai nebaudžiama.

39. Nusikaltėlio buvimas girtame stovyje nusi-kaltimo įvykdymo metu nelaikomas lengvinančia ap linkybe.

40. OT nuosprendžius tvirtina teisą sudaręs vadas. Jei jis randa rimtą pagrindą gali bylą grą žinti OT perspręsti iš naujo.

41. Nuosprendžiai vykdomi tik teismą sudariu-siam vadui juos patvirtinus.

42. OT nubaustajam c, d, ir e pastraipose ima tytomis bausmėmis leidžiama paduoti per teismą sudariusį vadą malonės prašymą LLKS Tarybos Pre-zidiumo Pirmininkui.

43. OT nubaustiems c, d, ar e pastraipose ima tatomis bausmėmis, jei pastarieji per 48 val. nuosprendį paskelbus įteikia teismą sudariusiam vadui malonės prašymą LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininkui, iki gaunamas atsakymas, bausmės vyk dymas a t i d e d a m a s.

V. BROLIŲ TEISMAI

44. Brolių teismai sudaromi vienam kartui TvV ar aukštesnio org. vn-to vado įsakymu iš priklausančių LK-jų.

45. BT sudėtis: pirmininkas /vyr. arba jaun. vadas/ ir 2 nariai.

Sprendžiant LK jaun. vadų bylas - pirm. vyr. vadas, nariai jaun. vadai; eilinių LK-jų /prt., slp., tlk./ ir kandidatų bylose - pirm. jaun. vadas, nariai eiliniai LK-jai /prt., slp., ar tlk./.

46. BT kaltintoju skiriamas LK vyr. arba jaun. vadas /jei imanoma, to org. vn-to prokuroras/.

47. BT teisia LK jaun. vadus, eilinius LK-jus /prt., slp., ir tlk./ ir kandidatus, nusikaltusius LLKS Baudžiamuosiuose nuostatuose /II-je dalyje/ imatytais nusikaltimais, už kuriuos gresia bausmės, ne didesnės, kaip p a ž e m i n i m a s p a r e i g o s e.

48. BT kaltinamiesiems leidžiama pasirinkti gynėją.

49. BT nuosprendžiai:

- a/ išteisinti,
- b/ perduoti bylą OT ir
- c/ nubausti.

50. BT bausmės:

- a/ viešas papeikimas,
- b/ perkėlimas į kitą org. vn-tą,
- c/ pažeminimas pareigpse.

Pastaba: b bausmė LK-jams slapukams ir talkinin kams netaikoma.

51. Esant lengvinančioms aplinkybėms, teismo nebaustus ir ankščiau panašiai nenusikaltusius LK-jus BT gali bausti l y g t i n a i. Tuo atveju nutaistajam bausmė dovanojama, jei jis per vieneris metus laiko panašiai nenusikals. Nusikaltus ant rą kartą, taikoma ir pirmoji bausmė.

Pastaba: 39 str. 52.

52. Jei BT randa, kad už padarytus nusikaltimus gresia didesnė bausmė, nei pažeminimas pareigose, bylą perduoda OT.

53. BT nuosprendžius tvirtina teismą sudaręs vadas. Jei jis randa rimtą pagrindą, gali grąžinti bylą BT perspręsti iš naujo.

54. Nuosprendžiai vykdomi teismą sudariusiam vadi juos patvirtinus.

55. BT nubaustiems b ar c bausmėmis leidžiama skųstis vienu laipsniu už teismą sudariusį vadą aukštesniam v-kui, kuris, radęs rimtą pagrindą, gali grąžinti bylą BT perspręsti iš naujo.

56. Skundo padavimas bausmės vykdymo nesulaiko.

VI. LLKS BAUDŽIAMIEJI NUOSTATAI

57. Kiekvienas asmuo, Lietuvos ar svetimos valstybės pilietis, savo veiksmais daręs ypatingą žalą lietuvių tautai bei Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžiui yra atitinkamo LLKS teismo baudžiamas.

I. dalis

a/ Bausmės už nusikaltimus tautai ir sąjūdžiui

58. Kas nusikalto šnipinėjęs s-džio veiklą ir surinktas žinias teikęs /tiesiogiai ar netiesiogiai/ okupacinės valdžios organams, tas baudžiamas mirties bausme.

59. Kas nusikalto dirbdamas prieš naudai ir sąmoningai kenkęs tautai bei sąjūdžiui, tas baudžiamas mirties bausme.

60. Kas nusikalto išduodamas /tiesiogiai ar netiesiogiai/ jam patikėtą ar atsitiktinai sužinotą s-džio paslaptį, tas baudžiamas mirties bausme.

61. Kas nusikalto, kad ir kankinamas, išdavęs priešui paslaptį, tas baudžiamas mirties bausme.

62. Kas nusikalto pražūdęs ar pasikėsinęs pražūdyti bent vieną s-džio narį, tas baudžiamas mirties bausme.

Pastaba: LK-jams partizanams šiuo atveju atitinkamai taikomi 72, 91,92 ar 123 str.

63. Kas nusikalto įskundinėjęs gyventojus okupaciniams valdžios organams, kai dėl jo įskundimų ne mažiau kaip du gyventojai buvo ar yra kalinami, ištremti ar atsidūrę nelegalioje padėtyje, tas baudžiamas mirties bausme.

64. Kas nusikalto panaudojęs jėgą prieš einantį pareigas s-džio narį arba grąsinęs jam ginklu ar mirtimi, tas baudžiamas mirties bausme

Pastaba: LK-jams partizanams šiuo atveju taikomi 91 ar 92 str.str.

65. Okupacinės valdžios pareigūnas, žiauriai vykdamas okupacinės valdžios priemones, nukreiptas prieš vietos gyventojus, baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

66. Kas nusikalto aktyviai rėmęs okupacinės valdžios pastangas, nukreiptas prieš mūsų tautą bei sąjūdį, tas baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

67. Kas nusikalto pasisavinęs sąjūdžio org. turta /ypač ginklavimo, spaudos dauginimo ir šiaip didesnes vertybes/, tas baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

Pastaba: LK-jams partizanams šiuo atveju taikomi 125 ar 126 str.str.

68. Kas naudodamasis padėtimi, sąmoningai stengiasi išrauti iš lietuvių širdies tautinę sąmonę ir iškiepyti jam nutautinimo dvasią, tas baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

69. Kas nusikalto melagingai skundęs s-džio nariams kitus gyventojus su tikslu juos pražūdyti, tas vieną kartą **i s p ė j a m a s**.

70. Kas nusikalto kitokiais būdais, lengviau ar nesąmoningai kenkęs tautai bei s-džiui, tas vieną kartą **i s p ė j a m a s**.

b/ Bausmės už kriminalinius nusikaltimus.

71. Kas nusikalto išprievartavęs moterį, tas baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

72. Kas nusikalto sąjūdžiui nepriešiško asmens žmogžūdyste, tas baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

73. Kas nusikalto su ginklu ar be jo, pavieniai ar gaujoj daręs apiplėšimus, tas baudžiamas **m i r t i e s** bausme.

Pastaba I: Jei plėšikauja nepilnametis, tai jis, jei turi ginklą, nuginkluojamas ir perduodamas globoti jo artimiesiems. Jei jis toliau plėšikauja, baudžiamas mirties bausme, o jo globėjai įspėjami.

Pastaba II: LK-jams partizanams taikomas 124 str.

74. Kas nusikalto talkininkavęs nusikalstant pagal 71 - 73 str.str., tas vieną kartą įspėjamas.

75. Kas nusikalto stambia vagyste /prieš s-džiui nepriešiškus asmenis/, tas vieną kartą įspėjamas.

76. Kas nusikalto kitais sunkiais kriminaliniais nusikaltimais, nukreiptais prieš s-džiui priklausančius ar jam nepriešiškus asmenis, tas baudžiamas mirties bausme.

Lengvinančioms aplinkybėms - vieną kartą įspėjamas.

Pastaba: Nusikaltėlio buvimas girtame stovyje nusi kaltimo įvykdymo metu nelaikomas lengvinančia aplinkybe.

77. Kas nusikalto kriminaliniais nusikaltimais, kurie tiesiogiai tautai bei s-džiui nekenkia, tas šiuo metu KLT gali būti neatiduodamas, tačiau LLKS Pr paliekama teisė jį traukti atsakomybėn Lietuvai nepriklausomybę atgavus.

Pastaba: LK-jams partizanams šis str. netaikomas

c/ Bausmės už kitokius nusikaltimus

78. Kas nusikalto šių nuostatų 58 - 68 ir 71 - 73 str.str. įmatytais nusikaltimais, bet tai padarė nesamoningai, nesuprasdamas savo veiksmų kenksmingumo ir yra vilties, kad išpėtas daugiau nebus nusikals, vieną kartą įspėjamas.

Pastaba: Šis str. LK-jams partizanams netaikomas.

79. ~~KXXKXXKXXK~~ Jei įspėtieji nepasitaiso, baudžiami mirties bausme.

80. Kas nusikalto šiuose baudžiamuosiuose nuostatuose įmatytais nusikaltimais, bet jau nuo kutinio nusikaltimo yra praėję ne mažiau kaip vieneri metai, tas pagal šiuos nuostatus nebaudžiamas, bet /už didesnius nusikaltimus/ jis neatleidžiamas nuo atsakomybės, Lietuvai nepriklausomybę atgavus.

Pastaba: LK-jams partizanams šis str. netaikomas

II. dalis

a/ Bausmės už LK-jų nusikaltimus

81. Kas nusikalto bendravęs su priešū be aukšt. vdv-bės žinios, tas baudžiamas iki pažeminimo pareigose.

Pastaba I: LK-jams slapukams ir talkininkams šis str. netaikomas.

Pastaba II: Jei nusikaltęs bendravo su priešū tikslu pakenkti kitiems LK-jams, jam 58 ar 59 str.str.

82. Kas nusikalto iškalbėjęs paslaptį jos neturintiems žinoti asmenims, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki pažeminimo pareigose.

83. Kas nusikalto savavališkai pasitraukęs iš s-džio bei registravęsis pas priešą, tas baudžiamas mirties bausme.

84. Kas nusikalto turėdamas pilną ~~šamoną~~ ir veikimo laisvę, gyvas pasidavęs priešui, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki mirties bausmės.

Pastaba: Šis str. LK-jams slapukams ir talkininkams netaikomas.

85. Kas nusikalto be įsakymo pasišalines iš dalinio pavojaus ar kautynių metu, tas baudžiamas iki ~~mirties~~ mirties bausmės.

86. Kas nusikalto savavališkai pasišalines iš dalinio ar pareigų, ar perėjęs be savo viršininko žinios į kitą dalinį, tas baudžiamas iki pažeminimo pareigose.

87. Kas nusikalto skleidęs gandus, drumstęs dalinio nuotaiką ar kiršinęs kovotojus tarpusavyje bei prieš vadovybę, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki mirties bausmės.

88. Kas nusikalto pavojaus ar kautynių metu nevykdęs vado įsakymų, tas baudžiamas mirties bausme.

89. Kas nusikalto nevykdęs įsakymų ar uždavinių, neėjęs skirtų pareigų ir, aplamai, apsileidęs veikloje, tas baudžiamas, atsižvelgiant į priežastis bei pasekmes, iki mirties bausmės.

90. Kas nusikalto nevykdęs drausmės pabaudų, tas baudžiamas, atsižvelgiant į kaltės dėtį, iki pašalinimo iš s-džio.

91. Kas nusikalto panaudojęs jėgą ar ginklą prieš tarnybines pareigas einantį v-ką /kaip pav., prieš sargybini, būdetoją ar pan. pareigūną/, tas baudžiamas mirties bausme.

92. Kas nusikalto, grąsinęs tarnybines pareigas einančiam v-kui ginku ar mirtimi, tas baudžiamas iki pašalinimo iš s-džio.

93. Kas nusikalto ižeidęs tarnybines pareigas einantį v-ką, tas baudžiamas iki pažeminimo pareigose.

94. Kas nusikalto eidamas sargybinio, būdetojo ar pan. pareigas, miegojęs, girtavęs ar savavališkai iš tų pareigų pasitraukęs, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes iki mirties bausmės.

95. Kas nusikalto pakartotinai neatydžiai ėjęs sargybinio, būdetojo ar pan. pareigas, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki pašalinimo iš s-džio.

96. Kas nusikalto turėdamas galimybę, bet neperspėjęs ar nepadėjęs pavojaus ištiktiems draugams, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki atžymėjimo atėmimo.

97. Kas nusikalto palikęs pavojui sužeistą draugą, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki atžymėjimo atėmimo.

Pastaba: Šis str. netaikomas tuo atveju, jei sužeistojo, vykstant kautynėms, išgelbėti neįmanoma.

98. Kas nusikalto daręs svetimame rajone operacijas be to rajono dalinio vado sutikimo, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki mirties bausmės.

99. Kas nusikalto daręs operacijas prie pat /iki 4 km./ kaimyninio dalinio ribos ir apie tai nepranešęs kaimyninio dalinio vadui, ar ne-

įsitikines, kad pranešimas gautas, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki at a t ž y m ė j i m ū a t ė m i m o.

100. Kas nusikalto sąmoninga i nukreipęs prieš šo dėmėsi į kaimyninio KD rajoną, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasemes, iki p a š a l i n i m o iš s-džio..

101. Kas be reikalo, sąmoningai iššaukė prieš reakciją, sudarydamas pavojų LK-jams bei gyventojams, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki p a š a l i n i m o iš s-džio.

102. Kas nusikalto laikęsis svetimame rajone ir apie tai nepranešęs ar nedaręs pastangų pranešti to rajono KD vadui, tas baudžiamas iki p a ž e m i n i m o p a r e i g o s e.

Pastaba: Šis str. netaikomas LK-jams slapukams ir talkininkams.

103. Kas nusikalto rekvizavęs ūkines gėrybes svetimame rajone be to rajono KD vado žinios, tas baudžiamas iki p a ž e m i n i m o p a r e i g o s e.

Pastaba: Šis str. netaikomas, jei KD iš po kautyinių yra priverstas persimesti į svetimą rajoną ir ten, iki susirišant su to rajono KD vadu, apsirūpinti maistu ir pan.

104. Kas nusikalto be reikalo judėjęs ar demonstravęs svetimame rajone, tas baudžiamas iki p a ž e m i n i m o p a r e i g o s e.

Pastaba: LK-jams slakukams ir talkininkams šis str. netaikomas.

105. Kas nusikalto neatsargiu elgesiu, galinčiu iššaukti prieš reakciją ir tuo sudaryti pavojų LK-jams bei gyventojams, tas baudžiamas iki p a ž e m i n i m o p a r e i g o s e.

106. Kas nusikalto pakartotiniu neatsargiu elgesiu su ginklu, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki p a š a l i n i m o iš s-džio.

107. Kas nusikalto per neapsižiūrėjimą bei apsileidimą pražūdęs didesnės vertės org. turta, tas baudžiamas iki p a ž e m i n i m o p a r e i g o s e.

108. Kas nusikalto iš bailumo ar apsileidimo palikęs priešui ginklą, tas baudžiamas iki a t ž y m é j i m ū a t è m i m o.

109. Kas nusikalto melagingais skundais prieš v-kus, LK-jus bei šiaip gyventojus, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki p a š a l i n i m o iš s-džio.

110. Kas nusikalto teikęs melagingas veiklos bei kitas žinias, tas baudžiamas iki a t ž y m é j i m ū a t è m i m o.

111. Kas nusikalto, eidamas pareigas ar vykdydamas uždavinius, naudojęs s-džio vardą bei garbę žeminančias priemones /ypatingas žiaurumas, nepadorios bausmės ir pan./, tas baudžiamas iki p a š a l i n i m o iš s-džio.

112. Kas nusikalto vertęs gyventojus duoti degtinės bei kitų svaigalų ar, viešai girtuokliaudamas pažeidęs s-džio garbę, tas baudžiamas iki p a š a l i n i m o iš s-džio.

113. Kas nusikalto žiauriu elgesiu prieš s-džiu nepriešiškus gyventojus, tas baudžiamas iki a t ž y m é j i m ū a t è m i m o.

114. Kas nusikalto kitokiais būdais, lengviau ar nesąmoningai, kenkęs tautai bei s-džiui, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki p a ž e m i n ð m o p a r e i g o s e.

b/ Bausmės už vadų /v-kų/ nusikaltimus

115. Kas nusikalto pavojaus ar kautyniu metu palikęs proklausančią dalinį, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki m i r t i e s bausmės.

116. Kas nusikalto nesiėmęs žygyje, postoviaujant ir operacijose reikiamą atsargumo priemonių, tas baudžiamas, atsižvelgiant į aplinkybes ir pasekmes, iki m i r t i e s bausmės.

117. Kas nusikalto be reikalo statęs jam priklausančius LK-jus į pavojų, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki ~~m i r t i e s~~ m i r t i e s bausmės.

Pastaba: Tuo atveju, jei LK-jai eina, kad ir į nereikalingą pavojų, savanoriškai

dalinio vadui neverčiant, šis str. ne-
taikomas.

118. Kas nusika lto nesiėmęs reikiamų priemo-
nių priklausančio org. vn-to drausmei bei tvarkai
atstatyti, bei pakrikimui /ypač pavojaus bei kau-
tyniu metu/ pašalinti, tas baudžiamas, atsižvel-
giant į aplinkybes ir pasekmes, iki m i r t i e s
bausmės.

119. Kas nusikalto toleraves ar net skatinęs
savo valdinių besaikį girtavimą ar kitokį blogą
elgesį, kai tuo sudaromas pavojus saugumui ir
pažeidžiama s-džio garbė, tas baudžiamas iki p a-
š a l i n i m o iš s-džio.

120. Kas piktnaudoja savo tarnybine padėti,
priskirdamas sau valdinių nuopelnus, neteisingai
paskirstydamas ūkines gėrybes, žiūrėdamas savo
asmeninės naudos, o ne s-džio bei org. vn-to ge-
rovės ir pan., tas baudžiamas iki a t ž y m ė j i
m ū a t ė m i m o .

121. Kas nusikalto toleraves ar slėpęs nuo
vadovybės savo valdinių nusikaltimus, tas baudžia-
mas kaip nusikaltėlio bendrininkas t.y. v i e-
n u l a i p s n i u ž e m e s n e bausme už
nus ikaltėli.

Pastaba: Pirmiausia už valdinių veiksmus atsa-
kingas atskirai veikiančio org. vn-to
vadas. Jeigu iš eilės aukštesnis v-kas
irgi toler uotų to atskirai veikian-
čio org. vn-to narių nusikaltimus, tai
jis baudžiamas dviem laipsniais že-
mesne bausme ir t.t.

c/ Bausmės už kriminalinius LK-ju nusikalti-
mus, neįmatytus LLKS Baudžiamųjų nuostatų
I-je dalyje

122. Kas nusikalto netyčia įvykdęs žmogžūdyse,
sunkiai sužalojęs s/džiui priklausantį ar jam
nepriešišką asmenį arba tuo tikslu panaudojęs gink-
lą/ kad ir be pasekmių /, tas baudžiamas iki
a t ž y m ė j i m ū a t ė m i m o .

123. Kas nusikalto lengvai sužalojęs ar grąsi-
nęs ginklu ar mirtimi s-džiui priklausančiam ar
jam nepriešiškam asmeniui, tas baudžiamas iki

p a š a l i n i m o iš s-džio

124. Kas nusikalto įvykdęs apiplėšimą, tas baudžiamas m i r t i e s bausme.

125. Kas nusikalto pavogęs ar slapta pakeitęs draugui ginklą ar jo dalį, šovinius ar pan., tas baudžiamas, atsižvelgiant į pasekmes, iki m i r t i e s bausmės.

126. Kas nusikalto į vykdęs vagystę /išskyrus 125 str. imatyta atveji/, tas baudžiamas, atsižvelgiant į pavogto objekto vertę, iki a t ž y m é j i m ū a t é m i m o.

127. Kas nusikalto įvykdęs kriminalinį nusikaltimą neįmatytą 122-126 str.str., tas baudžiamas, atsižvelgiant į nusikaltimo dydį, iki p a š a l i n i m o iš s-džio.

128. Kas nusikalto padėjęs įvykdyti kriminalinį nusikaltimą, tas baudžiamas už nusikaltėlių v i e n u l a i p s n i u ž e m e s n e bausme.

129. Už pasikėsinimą padaryti kriminalinį nusikaltimą, baudžiama v i e n u l a i p s n i u ž e m e s n e bausme, negu už kriminalinio nusikaltimo įvykdymą.

130. Kas nusikalto davęs teismui melagingą parodymą, tas baudžiamas kaip nusikaltėlio bendrininkas, t.y. v i e n u l a i p s n i u ž e m e s n e bausme už nusikaltėlių.

d/ Bausmės už kitokius nusikaltimus

131. Kas, LLKS teismo baustas, pakartotinai taip pat ar panašiai nusikalto, tai baudžiamas v i e n u l a i p s n i u a u k š č é s n e bausme.

132. Jokių organizacinių pareigų neturintieji LK-jai pažeminimu pareigose n e b a u d ž i a m i

133. LLKS atžymėjimų neturintieji LK-jai atžymėjimų atėmimu n e b a u d ž i a m i.

Prt. eiliniai atžymėjimų atėmimu baudžiami, pažeminant juos į prt. kandidatus.

134. Pašalinimas iš s-džio LK-jams partizanams taikytina tik išimtinai^s atvejais.

135. Jei LK-jai pagal LLKS Baudžiamuosius nuostatus dėl 132 ir 133 str.str. įvardintų prie

žasčių atitinkamos ba usmės nepritaikomos, tai jie baudžiami vienu laipsniu žemesne arba vienu laipsniu aukštesne bausme.

VII. LLKS TEISMŲ PROCEDŪROS TAISYKLĖS

136. Gavęs žinią apie nusikaltimą, turintis teisę teismą sudaryti vadas /jei dar neužtenka duomenų teismui sudaryti/ išsako pravesti arba pats praveda kvotą. Apklausiami liūdininkai, nukentėjusieji /jei tokių yra/ ir iškvočiamas kaltinamasis.

Kvotos duomenys užprotokoluojami.

Pastaba: Jei apie nusikaltimą sužino LK-jai ar kiti, neturi teisės teismą sudaryti pareigūnai, tuojau turimus duomenis perduoda savo tiesiog. v-kui.

137. Remdamasis gautais bei kvotos duomenimis, turįs teisę teismą sudaryti vadas nustato nusikaltimo rūšį, išsako kaltinamąjį suimti /jei grėsia mirties bausmė/ ir sudaro atitinkamą teismą. Paskirtam kaltintojui perduodami gautieji bei kvotos duomenys.

Pastaba: Esant nusikaltimų sudėčiai, t.y. keliems įvairaus pobūdžio nusikaltimams, teismas sudaromas atsižvelgiant į didžiausią nusikaltimą, už kurį grėsia aukščiausia bausmė.

138. Jei vadas neranda reikalo teismą sudaryti gautus bei kvotos duomenis perduoda Pr ir apie tai painformuoja duomenys suteikusiuosius.

139. Pagal turimus duomenis kaltintojas paruošia kaltinamąją išvadą, kurią paskelbia teismo posėdžio metu.

140. Į teismo posėdį iškviečiami liūdininkai ir nukentėjusieji, jei tokių yra ir jei jiems imanoma teismo posėdyje dalyvauti.

-141. Liūdininkai, jei kaltinamajam grėsia bausmė didesnė, kaip pažeminimas pareigose, prisaikdomi arba duoda iškilmingus pasižadėjimus.

Pastaba: Žiūr. priedėlį III.

142. Paskelbus kaltinamąją išvadą, liūdininkams negirdint, apklausiami nukentėjusieji /jei tokių yra/ ir kaltinamasis.

143. Apklausus kaltinamąjį po vieną apklausiami liūdininkai. Apklausiant liūdininkus statyti klausimus turi teisę ir kaltinamasis bei jo gynėjas /jei yra/.

144. Apklausus visus bylos dalyvius, kaltinamajam bei jo gynėjui leidžiama tarti paskutinį žodį.

145. Išnagrinėjus bylą, teismas atskirame pasitarime daro motyvuotą nuosprendį.

Pastaba: Pašaliniam, taip pat kaltintojui ir teismą sudariusiam vadui, darant nuosprendį dalyvauti draudžiama.

146. Teismo posėdis užprotokoluojamas ir nuosprendis paskelbiamas visiems bylos dalyviams.

Pastaba: KLT-uose, aplinkybėms neleidžiant net ir nuosprendžio užprotokuluoti, motyvuotas nuosprendis perduodamas atitinkamam vadui žodžiu, o bylos formalumai raštu sutvarkomi kai tik tai leidžia aplinkybės.

147. Išspresta byla perduodama Pr, kuri ją padeda į archyvą, motyvuoto nuosprendžio nuorašas - teismą sudariusiam vadui.

148. Apie teismų nuosprendžių, kuriais nubausta mirties bausme, įvykdymą, skelbiama įsakymuose tu stamb. org. vn-tų, prie kurių tie teismai buvo sudaryti.

VIII. BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

149. Šis LLKS TEISMŲ STATUTAS galioja nuo jo paskelbimo dienos iki bus atgauta Lietuvos nepriklausomybė.

150. Nebegalioja visi anksčiau paskelbtieji karo meto, teismų bei baudžiamieji nuostatai, kurių liečiamieji klausimai išspręsti šiame statute.

151. Šį statutą privalo žinoti ir juo vadovautis visų stamb. org. vn-tų vdv-bės, o LLKS Baudžiamuosius nuostatus /I ir II dalis/ - visi LK-jai.

152. LLKS Baudžiamųjų nuostatų I-ji dalis skelbiama viešai visų gyventojų žiniai.

88

153. Šis statutus LLKS Tarybos Prezidiumo gali būti keičiamas ir papildomas.

P r i e d ė l i a i: I kvotos pavyzdys,
II kaltinamosios išvados pavyzdys,
III priesaikos ir iškilmingo pasižadėjimo tekstai,
IV teismo posėdžio protokolo ir motyvuoto nuosprendžio pavyzdys.

P r i e d ė l i s I

P a v y z d y s

K V O T A Nr....

Aš DUŠV Linas, KV Granito įsakymu, š.m. balandžio mėn. 27 d. kvočiau DU-LUK prt. Jaunutį, kaltinamą užmigimu sargyboje.

Kvočiamasis parodė:

- Esu LUK prt. Jaunutis, 24 m. amžiaus, partizanauju 3 metai, prisiekęs, teismo nebaustas /jei baustas už ką, kokio teismo, kada ir kokia bausme/.

Dėl kaltinimo, kad užmigau sargyboje, turiu pareikšti

Kvotą skaičiau /man perskaityta/ ir mano parodymas atitinka.

Kvočiamojo parašas

Kvočiau: Linas
DUŠV

Pastaba: Jei apklausiamas legalus asmuo, tai už jį pasirašo kvočiant dalyvavęs prt.

--- ooOoo ---
ooOoo ---

P r i e d ė l i s II

P a v y z d y s

K a l t i n a m o j i i š v a d a

Aš DUOSkV Pušis, KV Granito įsakymu paskirtas kaltintoju J a u n u č i o byloje, pagal LUKV pranešimą ir kvotos duomenis nustačiau:

1. Š.m. balandžio mėn. 1 d. anksti rytą LUK prt. Jaunutis eidamas sargybą užmigo

2. Jaunučio užmigimas pastatė į pavojų 10 LUK prt. gyvybes, tuo nusikalsdamas

Jaunutis, remiantis LLKS Teismų statuto 24 str. b a u s t i n a s m i r t i e s bausme

1950.05.02.

Pušis
OT kaltintojas

P r i e d ė l i s III

Liūdininko priesaikos tekstas

"Aš,, prisiekiu ^{Dievo} Visagaliu akivaizdoje, kad visa, kas man šioje byloje žinoma, pasakysiu nieko neslėpdamas ir neiškreipdamas.

Žinau, kad už melagingą paliūdjimą būsiu baudžiamas, kaip nusikaltėlio bendrininkas.

Liūdininko iškilmingo pasižadėjimo tekstas

"Aš,, iškilmingai pasižadu, kad visa, kas man šioje byloje žinoma, pasakysiu nieko neslėpdamas ir neiškreipdamas.

Žinau, kad už melagingą liūdjimą būsiu baudžiamas kaip nusikaltėlio bendrininkas".

----- ooOoo -----
ooOoo -----

P r i e d ė l i s I V

P a v y z ā y s

OT, sudaryto prie DU, KV Granito įsakymu
1950 m. gegužės mėn. 1 d.

P o s ė d ž i o p r o t o k o l a s

Teismui pirmininkavo: DUV Blinda.

Teismo nariai: 1. DU LUKV Uosis,
2. LUK prt. Beržas,

Kaltintoju dalyvavo: DU prokuroras Pušis.

Sekretoriavo: DUŠV Linas.

Pastaba: Posėdį užprotokoluoti gali ir pats teis-
mo pirmininkas ar kuris teismo nariu.

DU OT išnagrinėjo bylą LUK prt. J a u n u ė i o,
kaltinamo pagal LLKS Teismų statutą 94 str.

Iškviesti liūdininkai: LUK prt. Greitutis ir Klau-
sutis.

Kaltintojas Pušis paskelbė kaltinamąją išvadą,
liūdininkai pasišalino.

Kalt. Jaunutis apklausiamas parodė: "Kaltu prisi-
pažįstu"

Po vieną iškviečiami liūdininkai ir, prisaikdinus
juos, apklausiami.

Liūd. Greitutis parodė: "Miegodamas išgirdau ~~xx~~
triukšmą, kažkas netoliese praėjo. Žvalgiausi sar-
gybinio, bet jo nesimatė"

Liūd. Klausutis parodė: "Kai pažadino Greitutis
ir pasakė, kad kažkas pro šalį eina, tikrai girdėjau
nutolstančius žingsnius. Jaunutį radome bemieganti.
Pažadintas prašė apie jo užmigimą niekam nesakyti.."

Kaltintojas Pušis pareiškė, kad Jaunu-
gimas galėjo pražūdyti 10 prt. tad bausti ~~10~~ ^{žemi-} ~~adks-~~
čiausia bausme, t.y. m i r t i e s bausme, kad
kitiems prt. būtų pamoka, jog sargyboje miegoti ne-
galima.

Kaltinamasis Jaunutis prašo pasigailėti ir skir-
ti kitokią bausmę. Sutinka atlikti kokią pavojingą
operaciją

Teismas išeina pasitarti.

Linas

Posėdžio sekretorius

N u o s p r e n d i s

DU OT, kalt. Jaunučiui prisipažinus ir liūd. Greitučiui ir Klausučiui įrodžius, rado, kad Jaunutis tikrai sargyboje beužstant miegojo, t.y. pačiu pavojingiausiu metu, kada priešas mėgsta užpulti. Jei priešas būtų ejęs kiek arčiau, būtų radęs stovyklos žymes ir LUK prt. būtų buvę užpulti. Greitučio atsitiktinis nubudimas nebūtų iš gelbėjęs dalinį nuo kautynių, o gal ir nuo nuostolių, gi Greitučio nenubudimo atveju, visas dalinys galėjo ne tik žūti, bet būtų patekę priešui ir gyvų.

Teismas nerado jokių nusikaltimą švelninančių aplinkybių, tuo tarpu Jaunutis norėjo dar savo nusikaltimą nuslėpti.

Teismas remdamasis LLKS Teismų statuto 7 ir 94 str.str., Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio vardu, n u s p r e n d ė:

J a u n u t i n u b a u s t i m i r t i e s b a u s m e s u š a u d a n t.

Teismo pirmininkas: Blinda

Teismo nariai: 1. Uosis
2. Beržas

Nuosprendį tvirtinu: Granitas

KV

Nuosprendis įvykdytas 1950 m. gegužės mėn. 1 d.

Uosis

LUKV

Motyvuoto nuosprendžio nuorašas KV pasiųstas 1950m gegužės mėn. 10 d.

Linas
DUŠV

Šį projektą paruošė: JV Gintautas